

**การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**
A Study of The Implementation of The Bachelor Curriculum of Arts in French

(Revised Curriculum, 2011), Faculty of Humanities and Social Sciences, Khonkaen University

พิมพ์มาศ พุทธมัตย์¹⁾ และ ดร. ศิริพงษ์ เพี้ยศิริ²⁾

Pimmat Putthamat¹⁾ and Dr.Siripong Preysiri²⁾

¹⁾สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum And Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์จำนวน 7 คน นักศึกษาจำนวน 159 คน และพี่เลี้ยง (Job Supervisor) ของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ด้านบริบทของหลักสูตร (Context) พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะว่าควรเน้นความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น ควรปรับรายวิชาให้สอดคล้องกับวิชาชีพทางภาษาฝรั่งเศส และควรเพิ่มรายวิชาที่เน้นการปฏิบัติ

2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต (Input) พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรมีอาจารย์เพิ่มมากขึ้น ควรมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางภาษาควรมีห้องสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส

3) ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร (Process) พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะว่า การจัดการศึกษาควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดและประเมินผล

4) ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product) พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร ควรเน้นการสื่อสารทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น และมีข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงองค์ความรู้ของบัณฑิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การวางแผน และทักษะการสื่อสารทางภาษา และการติดต่อสื่อสารในองค์กร

5) ความพึงพอใจของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่า ควรปรับรายวิชาให้มีความทันสมัย เรียนรู้นอกพื้นที่เพื่อที่จะได้ปฏิบัติจริงและควรมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนในสาขาวิชา

Abstract

The purpose of this research was to Study and assess satisfaction of The Implementation and of The Bachelor Curriculum of Arts in French (Revised Curriculum, 2011), Faculty of Humanities and Social Sciences, Khonkaen University. It studies the context of the curriculum, initial production factors, the process of curriculum administration and implementation and the product of the curriculum. The instrument used in this research was three different open-ended questionnaires with a check-list, rating-scale, and opinion interview. The data was collected from 183 people who responded to the questionnaire, 7 were managing curriculum administration 7 were instructors in the curriculum, 159 current students and 8 job supervisors. The collected data was analyzed using the statistical tools: mean of percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The results were as follows:

1) The context of the curriculum was highly appropriate. However, some changes should be made to reflect the most current French language and should be relevant to student's needs. Moreover the curriculum should include team teaching for workshop training and the classroom activities in the subjects.

2) The initial production factor, the respondents expressed highly favorable opinions but it was recommended that effective lesson plans and various teaching methods should be created. In addition, prerequisite courses should be prepared to enhance students' background knowledge.

3) The process of curriculum administration and implementation were rated highly in regards to teaching, learning, and assessment. In addition, the quality of the classroom, teaching tools, media and material were moderately successful and to aid this research in the future students should be encouraged to take part in this assessment as well.

4) The results of the curriculum were found to be highly successful. However, the data showed that the graduate proficiency in analyzing, planning, communication in organization, language communication and using technology ought to be improved.

5) The students expressed a highly favorable opinion in regards to contentment with The Bachelor Curriculum of Arts in French. It was recommended, however, that the curriculum should be improved to reflect the modern language and to include workshop trainings to prepare students for work. Likewise, there should be more student ex-changes in the department of French language.

Keywords : curriculum implementation curriculum of arts in french faculty of humanities and social sciences, khonkaen university

บทนำ

ในโลกยุคแห่งความรู้ที่ความรู้ความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เป็นภูมิปัญญาของประเทศ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศและด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการในด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การศึกษาได้รับการยอมรับและให้ความสำคัญในฐานะที่เป็นกลไกหรือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคมและประเทศ การสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ [2]

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นขั้นตอนสำคัญที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรนั้น ๆ [5] การนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพจะต้องมีการวางแผนและเตรียมการให้บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนที่ถือว่ามีความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้

เกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ มีตัวชี้วัดข้อบังคับให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของแต่ละสาขา/สาขาวิชา โดยจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ข้อ 7 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรโดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การประเมินตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ [2] ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการ

หลักสูตรศิลปศาสตร-บัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) โดยผลศึกษาจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ทำให้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของหลักสูตร ทำให้วางแผนได้ตรงเป้าหมาย แก้ปัญหาและพัฒนาได้ตรงตามนโยบาย ตลอดจนปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมมากขึ้นและตรวจสอบดูว่าเป็นไปตามที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ซึ่งหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) มีกำหนดให้ต้องปรับปรุงหลักสูตรใน พ.ศ. 2558 ผลการวิจัยนี้จึงเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการศึกษาข้อมูลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม มีจำนวน 183 คน คืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 7 คน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) จำนวน 7 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) ปีการศึกษา 2557 จำนวน 159 คน และพี่เลี้ยง (Job Supervisor) ของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structure Interview) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม ความเหมาะสมด้านภาษา จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถามทุกข้อโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0 จากนั้นปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาคิดเห็นและความพึงพอใจ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาหลักความถูกต้องและความน่าเชื่อถือและวิเคราะห์ข้อมูลจากการข้อมูลจาก

แบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) และนำข้อมูลที่ได้มา สังเคราะห์และเขียนเป็นข้อความ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรสรุปได้ว่า

ด้านบริบทของหลักสูตร (Context) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น ควรปรับรายวิชาให้สอดคล้องกับวิชาชีพทางภาษาฝรั่งเศส ควรเพิ่มรายวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากขึ้น

ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต (Input) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน สถานที่เรียน สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เว้นแต่ความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีอาจารย์เพิ่มมากขึ้นเพื่อความหลากหลายในรายวิชา ควรมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางวิชาภาษา ควรมีห้องสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส

ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร (Process) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง และมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลายควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดและประเมินผล

ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF-HEd) พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นการสื่อสารทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น และมีข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงองค์ความรู้ของบัณฑิตในด้านการคิดวิเคราะห์และทักษะการสื่อสารทางภาษา และการติดต่อสื่อสารในองค์กร

และในส่วนของการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรปรับรายวิชาให้มีความทันสมัย เรียนรู้นอกพื้นที่เพื่อที่จะได้ปฏิบัติจริง ควรสอนพื้นฐานวิชาภาษาฝรั่งเศสใหม่ และควรมีนักศึกษาแลกเปลี่ยนในสาขาวิชา

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการวิจัยในภาพรวม จากการศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักสูตรพบว่า

ผลการศึกษาความคิดเห็นด้านบริบทของหลักสูตร (Context)

1) ด้านปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเน้นความต้องการของผู้เรียนมากขึ้นและควรมีการเชื่อมโยงหลักสูตรกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาให้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา [2] กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา คอยกำหนดทิศทางให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้ทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกันและสิ่งหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานของคุณวุฒิดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒินั้น ๆ โดยสามารถพิจารณาจากผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของบัณฑิตทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ

ในการทำงานและการประกอบอาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข [2]

2) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรปรับให้สอดคล้องกับวิชาชีพทางภาษาฝรั่งเศส และควรให้ความสำคัญกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับธำรง บัวศรี [6] ได้กล่าวถึงหลักสำคัญที่พึงยึดถือในการกำหนดจุดประสงค์ในระดับหลักสูตร คือ ต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรืออุดมการณ์ของสังคม สอดคล้องและส่งเสริมค่านิยมของสังคม มุ่งสนองความต้องการและแก้ปัญหาของสังคม สนองความต้องการของผู้เรียน

3) ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตในหมวดรายวิชาศึกษาทั่วไปมากเกินไป ควรเพิ่มรายวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากขึ้น เพิ่มหน่วยกิตในรายวิชาที่เน้นการฝึกประสบการณ์ และเพิ่มรายวิชาให้มีความหลากหลายและทันสมัยมากขึ้น ซึ่งการที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและค้นพบวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะช่วยให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง [7]

4) ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เว้นแต่ประเด็นคำถามเนื้อหาวิชาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาของรายวิชาส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ของผู้เรียน และเนื้อหาของรายวิชาทำให้มีประสบการณ์พร้อมปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า เนื้อหารายวิชาในบางรายวิชามากเกินไป ควรเปิดรายวิชาเลือกให้มากขึ้น และเนื้อหาของรายวิชาควรมีความหลากหลาย เนื้อหารายวิชาควรมุ่งเน้นในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับจิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ [1] กล่าวว่า การเลือกและการจัดเนื้อหา จะต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหาต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

ผลการศึกษาความคิดเห็นด้านปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต (Input)

1) อาจารย์ผู้สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเว้นแต่ความคิดเห็นของนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น เพื่อความหลากหลายในรายวิชา ควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือกำหนดแนวปฏิบัติของผู้สอนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาในหลักสูตรซึ่งพิจารณาจากเนื้อหาวิชาที่กำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษา เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรจึงเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้

2) ด้านผู้เรียนพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเว้นแต่ความคิดเห็นของนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้เรียน ควรมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางวิชาภาษาฝรั่งเศส ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาทุกชั้นปี

3) ด้านสถานที่เรียน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เว้นแต่ความคิดเห็นของนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรมีสถานที่พักผ่อนระหว่างรอเข้าเรียนมากขึ้น และควรมีห้องสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศสโดยเฉพาะ

4) ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีห้องสมุดของสาขาวิชา ควรมีตำราวารสารต่าง ๆ ในสาขาวิชาเพิ่มมากขึ้น ควรมีห้องสาขาวิชาที่มีคอมพิวเตอร์ และสื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัย ซึ่งการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนเป็นการช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการสอนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองให้เพิ่มขึ้นด้วย และสื่อการสอนจะมีคุณค่าต่อเมื่อผู้สอนได้นำไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี ดังนั้นก่อนที่จะนำสื่อแต่ละอย่างไปใช้ ผู้สอนควร

จะศึกษาถึงลักษณะและคุณสมบัติของสื่อการสอนข้อดีและข้อจำกัดอันเกี่ยวเนื่องกับตัวสื่อและการใช้สื่อแต่ละอย่าง ตลอดจนการผลิตและการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

5) ด้านวัสดุครุภัณฑ์การศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าระบบอินเทอร์เน็ตต้องปรับปรุง สอดคล้องกับ [3] ในด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและสถานที่เรียนในด้านปริมาณเพียงพอ ส่วนใหญ่เห็นว่าปริมาณเพียงพออยู่ในระดับมาก มีเพียงรายการเดียวคือ บอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลของภาควิชา มีปริมาณเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ในด้านคุณภาพทันสมัยและอยู่ในสภาพดี

ผลการศึกษาความคิดเห็นด้านกระบวนการใช้หลักสูตร (Process)

1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การจัดแผนการศึกษาควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ไม่ควรจัดรายวิชาที่ยากและมีการเรียนมากไว้ในภาคการศึกษาเดียวกัน

2) ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนมากขึ้น ควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนเป็นหนึ่งในกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรงให้เนื่องจากการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งเกี่ยวเนื่องถึงการจัดเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมบุคลากร การบริหารและบริการหลักสูตร และการนิเทศการใช้หลักสูตร

3) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้อย่าง

ชัดเจน ควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลโดยตรง ปรากฏในหมวด 4 มาตรา 26 คือ “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดลองควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” และ “ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมในส่วนของการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูง และค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product)

1) ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีวินัย ข้อสัตย์และรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว วิชาชีพ องค์การ สังคม ประเทศชาติและควรพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศในการสื่อสาร และในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่รอบมาตรฐานผล การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF-HEd) พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเน้นการสื่อสารทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้นและเน้นการมีวินัยการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่างๆ และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

2) ความคิดเห็นของพี่เลี้ยง (Job Supervisor) ของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบ

การอยู่ในระดับมากแต่เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่คาดหวังและคุณลักษณะที่เป็นจริงพบว่าต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ สอดคล้องกับ [3] การเปรียบเทียบผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิตที่เป็นจริงกับผู้ใช้มหาบัณฑิตคาดหวัง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างน้อยทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ [4] ในการประเมินสมรรถนะของบัณฑิตตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในด้านสมรรถนะที่เป็นจริงและสมรรถนะที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจนักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อในประเด็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรปรับรายวิชาให้มีความทันสมัย เรียนรู้นอกพื้นที่เพื่อที่จะได้ปฏิบัติจริง ควรสอนพื้นฐานวิชาภาษาฝรั่งเศสใหม่ ควรปรับปรุงสื่อการสอนให้มีความน่าสนใจ และควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต (kku-wifi) ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักศึกษา ได้เล็งเห็นว่ากระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรคือการนำหลักสูตรไปใช้สอดคล้องกับ สอดคล้องกับหลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ [2]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่พบจากการวิจัย

1. เนื้อหาของรายวิชาควรมีความหลากหลาย มุ่งเน้นในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต
2. ควรจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
3. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศสอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย
2. ควรมีการจัดทำวิจัยในด้านอื่นๆของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส เช่นการวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตร มหบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับที่สูงขึ้นต่อไป
3. ควรมีการเพิ่มระเบียบวิธีวิจัยมากขึ้น เช่นเพิ่มเทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการติดตามข้อมูลจากบัณฑิตที่จบไปแล้วอย่างต่อเนื่อง และเก็บข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Chuaratanaphong J. Curriculum development. Bangkok: Alin Place; 1996.
- [2] Office of the Higher Education Commission. Thai Qualifications Framework for Higher Education, Bangkok: Parbpim printing; 2010
- [3] Laohaphan S. The Evaluation of the master of Education in Social studies B.E. 2538 , Khon Kaen University. Master of Education thesis in Curriculum and instruction, Graduate School Khon Kaen University; 2009.
- [4] Srisuchart S. Evaluation of Welding Industrial Engineering Program in Bachelor of Science in Technical Education B.E. 2543, Rajamangala university of Technology Isan. Master of Education thesis in Curriculum and instruction, Graduate School Khon Kaen University; 2007.
- [5] Artin S. Curriculum development. Khonkaen: Faculty Of Education, Khon Kaen University; 2012
- [6] Buasri T. Curriculum Theory and Curriculum Design and Development, 4th Edition, Bangkok: Kurusapa Publisher; 1999.
- [7] Khammanee T. Teaching science. Bangkok: Chulalongkorn University; 2002.